

فصل 26

درین فصل:

402.....	محترم شمردن خود:
404.....	اسباب معمول مشکلات صحت روانی
404.....	فشار در کار های روزمره.....
405.....	از دست دادن و مرگ.....
405.....	تغییر در زندگی زن و اجتماع.....
406.....	خدمات.....
کلات	مش
406.....	فرزیکی.....
407.....	مشکلات معمول روانی در زنان.....
407.....	افسردگی (depression)
408.....	اضطرابات (Anxiety)
408.....	عکس العمل به مقابل خدمات
409.....	تغییرات فزیکی و امراضی که از سبب فشار به وجود میآیند.....
410.....	کماک به خود و دیگران.....
410.....	مهارت های شخصی مجادله با مشکلات.....
411.....	تقویه ارتباطات کمکی.....
414.....	تمرینات برای آموزش طرز کمک کردن.....
415.....	تمرینات برای شفایلابی امراض روانی.....
418.....	تداوی عکس العمل های خدمات
419.....	کماک به کسیکه میخواهد خودکشی نماید.....
420.....	مرض روانی (Psychosis)
421.....	راه های بیهود صحت روانی جامعه

صحت روانی

» صحت روانی خوب به اندازه صحت جسمی خوب با ارزش می باشد.

همانند جسم ، روح و دماغ خانم نیز میتواند سالم یا مریض باشد. زمانیکه روح و دماغ خانم سالم باشند او از نظر روانی توانایی مراقبت از اطفال و اعضای فامیل ؛ تشخیص مشکلات و حل آنها ، پلان گذاری برای آینده فامیل و برقرار نمودن روابط حسنه با دیگران را دارد.

همه مردم در اجرای امور فوق بعضا با مشکلات مواجه شده اند اما اگر مشکل مانع پیشبرد کار های روزمره گردد (طور مثال اگر خانم آنقدر عصبانی گردد که نتواند از اطفال و فامیل خویش مراقبت نماید) او شاید دچار مریضی روانی باشد. تشخیص مریضی روانی اکثر مشکل می باشد. با وجود آن مریض های روانی مانند مریضی های جسمی باید تشخیص و تداوی گردند.

در این فصل راجع به مریضی های روانی معمول و اسباب آنها معلومات ارایه شده است. همچنان درینجا پیشنهاداتی ارایه میشود تا زنان بتوانند به خود و دیگران در صورت داشتن این مشکلات کمک نمایند.

محترم شمردن خود

زمانیکه یک خانم احساس می نماید که نقش با ارزشی را در خانواده و اجتماع دارد گفته میشود که او به خود احترام قابل می باشد. یک خانم ایکه به خود احترام قابل است میداند که ارزش آنرا تا دیگران باوی به احترام و نیکوبی رفتار نمایند.

احترام به خود از طفویلیت شروع میگردد. مقدار ارزش دهی خانم به خودش مربوط است به اینکه افراد مهم در زندگی او (والیدن ، برادران ، خواهران ، همسایه ها ، استادان و اشخاص روحانی) چگونه اورا احترام می نمایند. اگر این اشخاص از کار های خوب او تحسین نموده اورا برای اجرای کارهای مشکل تشویق نمودند او احساس می نماید که دیگران به او ارزش میدهند. بعضی اوقات نزد دختران احترام به خود به مشکل بوجود میآید. طور مثال اگر به برادران آنها زمینه تحصیل بیشتر مساعد بوده و غذای بیشتر داده شود ، آنها به سادگی فکر خواهند نمود ، چون دختر می باشند لذا ارزش کمتری دارند. اگر دختران بیشتر مورد سرزش قرار گرفته و کار های مشکل آنها نادیده گرفته شود ، با احساس اینکه ارزشی ندارند بزرگ خواهند شد ، بعد زمانیکه این دختران بزرگ شده و تشکل خانواده میدهند ممکن عقیده نداشته باشند که باید شوهران آنها با ایشان برخورد خوب داشته باشد ، باید مانند دیگران غذای خوب بخورند ، در زمان مریضی تداوی گردند و یا مهارت های خورا انکشاف بدهند. وقتی زنان به اینترتیب احساس نمایند ، حتی فکر خواهند نمود که کم اهمیت بودن آنها در خانواده و جامعه یک امر طبیعی و درست است. در حالیکه حقیقتا این بی عدالتی و ناشایست می باشد.

در طفویلیت ملکه احساس مینمود که کمتر از برادرانش ارزش دارد. زیرا فاعیل او به این عقیده بودند که بجهه ها مهتر از دختران می باشند.

احترام به خود بخش عده صحت روانی می باشد. خانم با داشتن احترام به خود میتواند مشکلات روزمره را به آسانی حل درزنگی خود و جامعه خود اصلاحاتی را به وجود بیاورد.

ایجاد احترام به خود

» زنان باید جهت سلامتی صحت روانی خویش کنترول و قدرت بیشتری بالای زندگی داشته باشند.

محترم شمردن خود یک کار ساده نمی باشد. این از سببی است که زن میتواند صمیمی بگیرد تا برای خود بیشتر ارزش بدهد. بر علاوه او باید عقاید عمیقی را که کسب نموده و شاید خودش از آن بی خبر باشد، تغییر بدهد. بن

این تغییرات باید اغلباً به طور غیر مستقیم از طریق تجاربیکه به یک زن اجازه میدهد طور دیگری بخود نگاه کند، بوقوع بررسد. تغییرات میتواند با رشد قوت هاییکه یک زن از قبل دارد مانند توانایی وی در ایجاد روابط خوب و مستحکم با دیگران و یا آموزش مهارت های جدید، بوجود آید. طور مثال :

در طفولیت ملکه باید خاموش بوده از اوامر اطاعت میکرد. در 18 سالگی مادرش اورا مجبور به ازدواج با یک افسر نظامی نمود. ملکه کسی دیگری را دوست داشت اما مادر ملکه به خواست او ارزش نداد، زیر افسر نظامی مرد مهمی بود.

شوهرش چند سال بعد از ازدواج و تولد 4 طفل شب ها به خانه نمی آمد دوستان ملکه به او میگفتند که شوهرش با زن های دیگر بوده است. ملکه به مادرش شکایت نمود و مادرش در جواب گفت که با وی بسازد. بعداً شوهر ملکه خانه را ترک نموده و همراهی دوست دخترش زندگی می کرد. ملکه احساس ناراحتی و بی ارزشی می نمود.

در جوانی ملکه مهارت های کاری تازه را آموخته و به خود ارزش بیشتر قابل شد.

یک روز به ملکه فرصت اشتراک در پروگرام موازیت صحي از اطفال مکاتب میسر شد. او تلاش نمود که این کار را انجام بدهد. آموزش مهارت های جدید و گفتوگو با زنان دیگر ملکه را تغییر داد. او دریافت که خارج از فضای زنا شوهر او ارزش هایی دارد و میتواند یک فرد فعل اجتماع خویش باشد. ملکه بعداً فکر کرد که چه کارهایی را برای بهبود آینده خود و خانواده خویش انجام داده می تواند.

در تمام افرادیکه مواجه با مشکلات لست شده ذیل می باشند ، مریضی روحی بوجود نمی آید اما اگر این فشارها بالاتر از قدرت و توان خانم باشند ، سبب ایجاد مریضی روانی برایش شده می توانند. همچنان عامل سببی تمام امراض روحی تا به حال شناخته نشده است. بعضی اوقات مانع میدانیم که چرا شخصی دچار مرض روانی می شود.

فشار در جریان کار روز مرد

حوادث و فعالیت های روزانه اغلبًا بالای خانم فشار آورده و سبب ایجاد فشار روحی وسمی میگردد. فشار شاید از سبب مشکلات فزیکی باشد ، مانند مریضی ها و یا کار زیاد. و یا ممکن است از سبب حالات روانی باشد. منازعه در خانه و یا ملامت نمودن زن در اموریکه او کنترولی بر آنها ندارد.

حتی حوادثی که سبب خوشی میشود (مانند تولد طفل یا دریافت وظیفه) به سبب تغییراتی که در زندگی زن به وجود میآورند شاید سبب ایجاد فشار روحی نزد او گردد.

« زنان باید جهت سلامتی صحت روانی خویش کنترول و قدرت بیشتری بالای زندگی داشته باشند. »

« فشار های روزانه زندگی بهأسانی از نظر می مانند چون همیشه وجود دارند. اما مجادله با آنها یکمقدار زیاد انرژی زنان را بمصرف می رساند »

اکثر آنها تلقین می شود که آنها ضعیف یا مریض می باشند اما مشکل اصلی شاید نادیده گرفتن حقوق و شرایط ناگوار آنها باشد

زمانیکه یک زن در زندگی روزانه با فشار های زیاد مواجه می شود شاید عصبانی شده و قادر به مجادله علیه آنها نباشد. مشکلات زمانی وخیم تر میشوند که او به این عقیده باشد که ابتدا باید از دیگران مواظبت نموده و ضروریات خویش را فراموش نماید. از اثر کار زیاد وقت کم برای استراحت ولذت بردن از چیزهاییکه برای کاهش فشار ها کمک خواهد کرد. شاید عالیم مریضی هارا احساس نموده نتواند و به صفت یک زن قدر تغییر دادن شرایط زندگی را نداشته باشد.

این مشکلات وقوع کمتر دارند اما در ایجاد مرض روحی سهیم می باشند:

ازدست دادن مرگ

زمانیکه یک زن یک شخص ویاچیز مهمی را از دست میدهد (مانند دوست نزدیک ، کار ، خانه ، شوهر) شاید عصبانی و اندوه‌گین گردد. این حالت در صورت مريضی و معلولیت نیز بوجود آمده میتواند. اندوه و غم یک عکس العمل طبیعی تطابق با مرگ می‌باشد. اما اگر خانم از قبل مشکلات زیادی داشته ویا دفعتاً دچار مشکلات زیاد دیگری می‌گردد، شاید دچار مريضی روانی گردد.

بر علاوه زمانیکه خانم نتواند به شیوه مردم آن محل عزاداری نماید (طور مثال در محلی مجبور به مهاجرت گردیده که عنوانات آن با عنوانات منطقه خودش فرق دارد). شاید دچار مرض روانی گردد.

تغییرات در زندگی زن و اجتماع

در اکثریت مناطق جهان جوامع زیر فشار قرار دارند تا سریعاً تغییر نمایند (از سبب وضع اقتصادی یا منازعات سیاسی) اکثریت این تغییرات ایجاب تغییرات را در خانواده و اجتماع می‌نمایند. به مثال ذیل توجه نمایید.

نام من آدینه است. زمانیکه جنگ شروع شد عساکر به قریه ما آمدند و مردها را وادار به جنگ نمودند. بعضی زنان مورد تجاوز جنسی قرار گرفتند ما به کوه‌ها فرار نمودیم، اما آنجا غذا به مشکل پیدا می‌گردید. ما حالا در یک کمب مهاجرین به امتداد سرحد زندگی می‌نماییم. ما غذای کافی برای خوردن داریم اما اکثریت مردم مرض می‌باشند. در کمب تعداد زیادی بیگانه‌ها وجود دارند هر روز به ذهن من خطور می‌کند که آیا دوباره قریه خود را خواهم دید؟

نام من جوریما است سال به سال حاصلات زمین‌های ما کاهش می‌یابد. ما از بانک جهت خریداری تخم و کود کیمیاواری قرضه گرفتیم اما در حاصلات ما بهبودی به وجود نیامد تا ما بتوازیم قرضه بانک را بپردازیم بالاخره ما مجبور به ترک زمین‌های خویش شدیم. ما حالا در شهر در یک خانه، کوچک، زندگی می‌نماییم هر صبح وقتی از خواب بر میخیزیم فکر می‌نماییم که آواز پرنده گان را خواهیم شنید که تبریزیکی روز جدید را میدهند. اما بعداً به فکرم خطور می‌نماید که پرنده، درینجا وجود ندارد اینجا روز دیگری آغاز می‌شود که باید جهت شستن فرش و خدمت برای مردم دیگر آمادگی گرفت.

زمانیکه خانواده‌ها وجود از همی می‌پاشند یا زمانیکه زندگی به سرعت زیاد تغییر می‌نماید و خانواده نمیتوانند موازی به آن تغییر نمایند. مريضی‌های روانی آغاز خواهد شد.

صدمات

زمانیکه یک زن یا یکی از نزدیکان او دچار مصیب یا مشکلی جدی می‌گردد، او از یک صدمه رنج خواهد برد. بعضی انواع بسیار معمول صدمات عبارت اند از اعمال زور در خانه، تجاوز جنسی، جنگ، شکنجه و مصیب‌های طبیعی. صدمات صحت جسمی و روانی شخص را تهدید نموده و در نتیجه آن شخص احساس ناتوانی، بی‌امنیتی، بی‌اعتمادی به اطرافیان و بیچاره‌گی می‌نماید.

شفایانی از یک صدمه زمان زیاد را در می‌گیرد (خصوصاً زمانیکه صدمه به وسیله یک شخص دیگر به وجود آمده باشد نه توسط طبیعت).

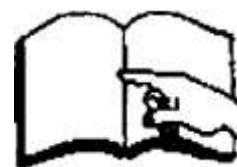
اعمال زو علیه زنان (313)
تجاوز جنسی و تشدد
جنسی (327)

مشکلات فزیکی

بعضی مشکلات روانی و روحی توسط مشکلات فزیکی به وجود می‌آیند
مانند:

- تغییرات هورمونی و دیگر تغییرات در عضویت.
- سوزتگی
- انتانات مانند HIV
- حشره کش، محلل‌های صنعتی و دواهای ضد علف هرزه
- امراض جگر و گرده‌ها
- عوارض جانبی دواها
- اعتیاد به الکول و دواهای مخدره
- فلچ دماغی (Stroke)، جنون (Dementia) و صدمات مغزی

انتان HIV 284،
گرفتن مقدار زیاد دوا، 467
عارض جانبی دوا، 466
استفاده نادرست دوا
والکول، 434،
اختلال عقلي، 135

همیشه در برخود با امراض روحی اسباب فزیکی آنها را مدنظر داشته باشید. بر علاوه به خاطر داشته باشید که شاید مشکل فزیکی یک عالمه مرض روانی باشد. (صفحة 419)

مشکلات معمول صحت روانی برای زنان

استفاده نادرست الکول و دواها

برای معلومات در مورد
تداوی مشکلات روانی به
صفحه 422 مراجعه نمایید

بعضی مردم افسردگی
را بنام "سنگینی قلب"
یا "ضیاع روح" می نامند.

مگر مشکلات بسیار معمول عبارت اند از اضطراب (anxiety) افسردگی (Depression) و سوء استفاده از الکول و مواد مخدره. مگر اعتیاد به الکول و مواد مخدر در نزد مردان نسبت به زنان بیشتر معمول می شود. جهت تشخیص امراض روحی نگات ذیل را در نظر داشته باشید:

- سرحد واضح بین عکس العمل های طبیعی و مشکلات روانی در زندگی وجود ندارد.
- اکثریت مردم بعضی ازین علایم را در یک دوره زندگی خود داشته اند. زیرا هر شخص با مشکلات مواجه می گردد.
- علایم مرضی روانی در جوامع مختلف باهم مقاومت می باشند مثلاً رفتاریکه در یک جامعه بیگانه و عجیب معلوم می شود در جامعه دیگر جزو کلتور و یا ارزش های آنها می باشد.

افسردگی یا Depression (آحسان بیهوده گی یا اندوه زیاد)

داشتن احساس غم و اندوه بعد از مرگ یک دوست و یا از دست دادن بعضی چیز ها نارمل می باشد. اما در صورتیکه علایم ذیل برای مدت زیاد دوام نماید شخص مصاب مرض روانی می باشد:

علایم:

- اکثریت اوقات احساس غم و اندوه دارد
- مشکلات خواب یا خواب بیش از حد
- از دست دادن شوق و علاقه در فعالیت هائی مانند خوردن یا روابط جنسی
- داشتن مشکلات در فکر نمودن
- مشکلات فزیکی مانند سردردی یا تشوشات معده و روده هاکه از سبب کدام مرضی نباشد.
- بطات حرکات و سخن گفتن
- فقدان انرژی برای انجام کار های روزمره اندیشیدن راجع به مرگ و خود کشی

خود کشی

افسرده گی شدید سبب خودکشی شده می تواند. تقریباً هر شخصی افکار خودکشی را در یک مقطع زمانی داشته است. اما اگر این افکار زیاد واقع شده و قوی گردد، خانم به کمک رورت دارد. (جهت تشخیص کمک به اشخاصیکه بیشتر در معرض خطر خودکشی قرار دارند به صفحه 431 مراجعه شود).

اضطراب احساس عصبانیت و تشویش: Anxiety

گاه گاه هر شخص احساس تشویش و عصبانیت میداشته باشد. اگر اضطراب از سبب یک مشکل مشخص به وجود آمده باشد به زودی بعد از رفع مشکل بر طرف میگردد. اما اگر بر طرف نشده، دوام دار گردیده و بدون کدام دلیل واقع شود علامه یک مرض روحی می باشد.

علایم کلینیکی:

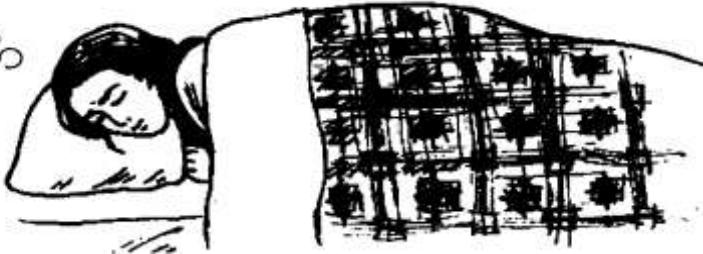
- بدون کدام دلیل واضح داشتن حساس گرفتگی و عصبانیت.
- لرزش دستها
- عرق زیاد
- احساس ضربان قلب (بدون موجودیت کدام مرض قلبی).
- مشکلات در فکر کردن
- شکایت فزیکی متواتر در صورتیکه کدام مرض سبب آنها نشده باشد.

وازدید این شکایات در حالت عصبانیت.
تشدد وحشت و ترس (Panic Attacks) یک نوع شدید اضطراب می باشد. این تشدد به صورت آنی واقع شده و شاید چند دقیقه الی چند ساعت دوام نماید. بر علاوه علایم فوق، شخص احساس وحشت و ترس داشته و می گردید که شعور خودرا از دست داده و فوت نماید.
بر علاوه درد صدر، نفس تنگی و احساس اینکه کدام حادثه و حشتناک واقع خواهد شد نزد مریض موجود می باشد.

عكس العمل مقابل صدمات:

بعد از مواجهه شدن با یک صدمه شخص ممکن است عکس العمل های گوناگون را از خود نشان دهد مانند:

- بار بار راجع به صدمه فکر کردن. در زمان بیداری شاید خاطره حادثه و حشتناک همیشه در فکر او بیاید و شبانه شاید آن جوادث را در خواب ببیند یا آن خاطرات مانع خوابیدن او گردند.

» اضطراب را بنام های عصبانیت، حالات عصبی و ناراحتی قلبی نیز یاد می نمایند.

» زمانیکه یک خانم درد شدید صدری و یا مشکلات تنفسی داشته باشد باید بزودی کمک طبی بگیرد. این ممکن است علامه یک مریضی وحیم باشد.

﴿ اشخاصی که از اثرات
صدمات رنج می‌برند،
برعلاوه احساس اضطراب،
افرده‌گی ویا اعتیاد به الكول
ومواد مخدّره میداشته باشند. ﴾

- احساس کرخی و داشتن هیجانات کمتر نسب به گذشته او ممکن از دیدن اشخاص ویا رفتن به جاهایی که جاده را به خاطرش می‌اورند اجتناب ورزد.

- بسیار مراقب بودن: او همیشه در انتظار وقوع خطر بوده، ارامش و خواب وی برهم خوده و زمانیکه بیدار ساخته شود عکس العمل بسیار شدید داشته و وحشت زده گردد.

- او ممکن احساس قهر یا خجالت شدید داشته باشد. اگر شخصی از یک حادثه ایکه تعداد زیادی در اثر ن کشته شده ویا شدیداً مجروح گردیدند، نجات یابد. شاید احساس گناه نموده و فکر نماید که دیگر بیشتر از او شکنجه شدند.

- احساس جدایی و فاصله از مدم
- داشتن عصبانیت غیر طبیعی و سلوك خشن در حالیکه خودش نمیداند در کجا قرار دارد.

اکثریت این علایم عکس العمل نارمل عضویت در مواجه شدن با یک مشکل می‌باشد. مثلاً بهسبب واقع شدن یک صدمه قهر شدن ویا مراقب اوضاع خطر ناک بودن نارمل می‌باشد. اما اگر علایم آن قدر شدید باشند که شخص قادر به انجام کارهایی روزانه نباشد ویا علایم ماه‌ها بعد از صدمه شروع شوند شخص شاید یک مشکل صحت روانی داشته باشد.

تغییرات فزکی و امراضی که از سبب فشار های روانی به وجود می‌آیند
بعد از مواجه شدن با فشار های روحی بدنه از خود عکس العمل نشان میدهد. بعضی تغییراتیکه در عضویت واقع می‌شوند قرار ذیل اند:

- ضربان قلب سریع می‌شود
- فشار خون بلند می‌شود
- تنفس سریع می‌گردد
- هضم غذا بطی می‌شود

اگر فشار آنی و شدید باشد، تغییرات فوق در عضویت به وجود می‌آید. بعد زمانیکه فشار برطرف گردید بدنه بهحالت نارمل بر می‌گردد. اما اگر فشار شدید نباشد یا به آهستگی بوجود آمده باشد، خانم ممکن است متوجه نشده باشد که چگونه فشار بر عضویت وی تاثیر نموده است، با وجودیکه علایم آن هنوز وجود دارد.

فشار های روحی دوام دار سبب بوجود آمد علایم فزیکی معمول در اضطرابات و افسردگی مانند سردردی، مشکلات معایی و کمبود انرژی می‌گردد. با گذشت زمان فشار های روانی شاید سبب بلندرفتن فشار خون گردد. در اکثر مناطق به شکایت روانی آنقدر اهمیت نمیدهد که درین صورت مریضان شاید بیشتر علایم فزیکی اضطراب و افسردگی را داشته باشند. مهم است که علایم فزیکی امراض روانی را به خاطر داشته باشیم. بر علاوه باید راجع به اسباب روانی امراض محتاط باشیم.

یک مریضی روانی با تداوی احساس بهبود نموده میتواند، باوجودیکه اکثریت جوامع مرکزی تداوی روانی ندارند، اما کارهای وجود دارد که به منابع کمتری ضرورت داشته و یک زن میتواند خودش انجام دهد(مهارت های مبارزه فردی). و یا خانم میتواند با دیگر افراد دیگر افراد یا یک گروپ ارتباطات کمکی برقرار نماید.

پیشنهادات ذیل یکتعداد محدود از طریق مختلفی است که یک شخص برای بهبود صحت روانی میتواند انجام دهد. این پیشنهادات درصورتیکه با ضروریات و عنعنات جامعه تطابق داده شود بسیار موثر می باشد.

مهارت های شخصی در مقابله با مشکلات

زنان اکثر درباره اینکه کاری برای خود انجام بدهند فکر نمی نمایند، اما هر خانم باید بعضی مشکلات را فراموش کرده و کارهایی را که دوست دارد مانند خریداری، آشپزی با یک دوست ، باغ داری یا لذت بردن از تنهایی انجام بدهد.

فعالیت های برای بازگو نمودن یا ابراز احساسات و افکار. اگر مشکل خویشرا به زبان کفته نمیتوانید آنرا به وسیله شعر، آهنگ و قصه ها یا تمثیل بیان نمایید. و یا میتوانید افکار خود را رسم نمایید. لازم نیست که حتما هنرمند باشید.

ایجاد محیط خوش آیند: محیط زندگی خویشرا همان طوریکه میخواهید تزیین سنتی باشد. اتاق را طوری بسازید که نور و هوای تازه و کافی داشته باشد.

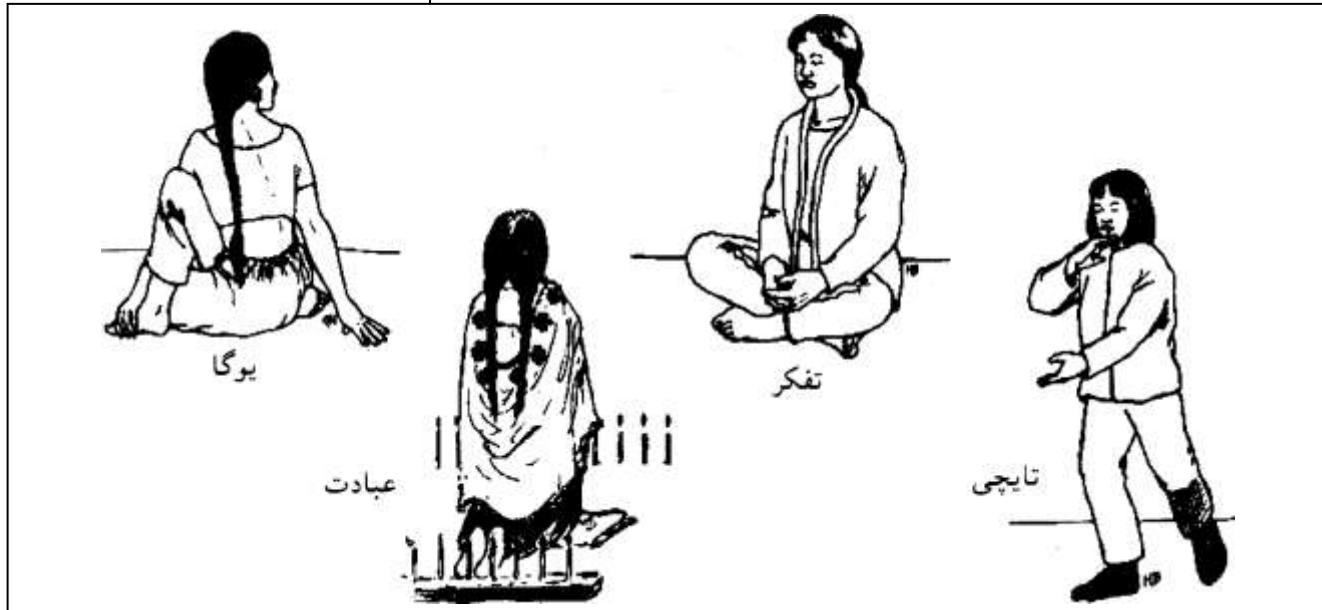
به وسیله گذاشتن گلها در اتاق، شنیدن موزیک و یا رفتن به یک محلی که مناظر زیبا دارد اوقات خویشرا به خوشی بگذرانید.

کمک به خود و دیگران

» برای تداوی مشکلا جدی ممکن به دواضرورت داشته باشد. کوشش نمایید با یک کارکن صحی ایکه در مورد دوا های کمک کننده مشکلات صحت روانی معلومات دارد صحبت نمایید.

عقاید و عنواناتی را که باعث اعتماد به نفس می‌گردند تمرین نمایید.
بسیاری جو اعم عقاید و عنواناتی را بوجود آورده اند که باعث آرامی جسم
و فکر شده و در عین زمان سبب اعتماد به نفس می‌گردند مانند:

تمرین منظم این روش‌ها خانم را در مقابله با مشکلات کمک می‌نماید.

ارتباطات کمکی با دیگران

» اکثرا آسانتر است که یک گروپ موجوده را بشکل گروهایی در آوریم بعض اینکه گروجید ایجاد نماییم. مگر در زمان انتخاب ارتباطات کمکی محتاط باشید. تنها با کسانی ارتباط برقرار نمایید که به احساسات شما احترام گذاشته و کفته های شمارا حرم نگه میدانند.

در ارتباطات کمکی دو یا چند شخص باهم عهد می‌نمایند که یکدیگر خویش را شناخته و درک نمایند. این عهد میتواند بین اشخاص مختلف (در بین دوستان، اعضای فامیل، بین همکاران) قائم گردد. یا یک گروپ مردم که مشکل مشترک دارند گرد هم جمع شوند. این گروپ را بنام گروپ حمایتی یاد می‌کنند.

ایجاد ارتباطات کمکی با دیگران:

با وجودیکه دو شخص یکدیگر را می‌شناسند ایجاد ارتباطات کمکی به آهستگی انکشاف می‌نماید، چون مردم اکثراً درمورد بازگو نمودن مشکلات خود تردید دارند. مدت زمانی را در میگیرد تا اشخاص تشویش را از خود دور نموده و به یکدیگر اعتماد نمایند. نکات ذیل درین زمینه کمک کننده می‌باشند:

- بشنوید بی تکلف بوده و هر چیزی را که یکنفر می‌گوید، کوشش کنید دون آنکه درمورد آن قضاوت نماید.
- کوشش نمایید طرف مقابل را در نماید. اگر شما تجربه مشابه داشته بوده اید، تصور نمایید که چه احساسی شما دست داده بود. از گفتن تجربه شخص دیگری بنام خود اجتناب نمایید. اگر شخصی را درک نموده نمی‌توانید آن طور وانمود نه نمایید که اورا درک نموده اید.
- به شخص دیگری نگویید چه کاری باید انجام بدهد. شما میتوانید در فهمیدن اینکه فامیل، اجتماع و مسؤولیت‌های وظیفوی بالای احساسات وی چگونه تأثیر مینماید، اورا کمک نمایید. اما او باید خودش تصمیم بگیرد که انجام چه کاری به سود و منفعت او می‌باشد.
- فکر ننماید که به خانم کمک شده نمی‌تواند. راز دار باشید که تا زمانیکه آن شخص نخواهد به کس دیگری در مورد آن موضوع سخن نگویید. مگر اینکه برای محافظت حیات وی ضروری باشد. در صورتیکه میخواهید با اشخاص دیگر در رابطه به محافظت وی صحبت نمایید، همیشه اورا در جریان قرار دهید.

» دو شخصی که واقعاً تمام تجارب زندگی آنها مشابه باشد، وجود ندارد. همیشه باید معلومات بیشتر راجع به اشخاص دیگر حاصل نمود.

ایجاد گروپ حمایتی

1. دو یا جند خانمی را که خواستار ایجاد گروپ باشند جمع نمایید.
2. زمان و مکان جلسه را تعیین نمایید بهتر است جلسات در محلات آرام مانند مکتب، مرکز صحي، کوپراتيف و یا عبادتگاه باشد. یا در جریان کارروزمه باهم گفتگو نمایید.

3. در جلسه اول اهداف خویش را واضح بسازید اگر شامل گرو می‌باشد درمورد طرز رهنمایی گروپ و پیوستن اشخاص تازه به گروپ بحث نمایید.

شخص گروپ را ایجاد می‌نماید شاید لازم باشد که رهنمایی گروپ را در ملاقات اول به عهده بگیرد، اما او نباید برای گروپ تصمیم بگیرد. وظیفه او مطمئن شدن از سهمگیری هر عضو گروپ در مباحثه می‌باشد. بعد از چند جلسه اعضا گروپ میتوانند به نوبت رهبر گروپ را به عهده بگیرند.

جلسات و گفتگو با زنان دیگر یک خانم را در موارد ذیل کمک می نماید:

بعضی اوقات ما با روحیه خراب در جلسات حاضر می شویم و آرزوی سخن گفتن را نداشتم، ما احساس ضعیفی می کردیم، بعد ابا مشاهده روحیه و تشریق دیگران تمام ما بیشتر نیرو گرفتیم

بعضی از زنان سابق مورد سوءاستفاده جنسی قرار گرفته بودند اما ممکن است این مطلب با دیگران تبودند، تنها در گروپ بود که ما توائیم را بعثت به موضوعات جدی و خطیرناک بحث نمائیم

گروپ دوستان یه من کمک نمودند که نظریات دیگران را بفهمم و برسیله، احساسات خود به یک کنار کشیده شوم این به من کمک نمود تا بدانم که چرا دیگران به شکل دیگری عمل می نمایند.

من اغلبآ در مورد فقیر بودن خود فکر می نمایم و احساس می کنم که من مسؤول این حالت خانواده، خود می باشم، اما این انتباشه مانیست که فقیر می باشیم، صحبت درینصوره با دیگران به من کمک کرد تا بفهمم چرا ما زنان از طرز کار خود رنج می برم

مسایلی از گذشته، ما وجود دارند که هیچگاهی با شوهران خود در آن مورد صحبت نکرده ایم، در گفتگوی گروپ ما طرز برخورد با آنها را بحث کرده و از همیگر

ما همه تصمیم گرفتیم تا یخاطر فوت شوهر یکی از اعضای گروپ مجلس عزا داری گرفته و تسلیمات کفن و دفن می ترا فراهم سازیم، اگر خانم مجبور می بیود که به تنهایی ایشان را انجام دهد، برایش بسیار مشکل تمام می شود

• حاصل نمودن حمایت:

مشکلات روانی اکثر زنان را کم جرأت و کمر انرژی می سازد گفتگو با دیگران سبب نیرومندی خانم می گردد.

• تشخیص نمودن احساسات:

بعضی اوقات زنان احساسات خوبش را پنهان میدارند یا قادر به درک آن نمی باشند زیرا به عقیده آنها احساسات بد، خطرناک و خجالت آور می باشند. اما شنیدن از دیگران در ورد احساسات به آنها کمک مینماید تا به احساسات خود نیز توجه نمایند.

کنترول عکس العمل های ناگهانی :

اعضای گروپ به زن کمک خواهند کرد، تا در مورد یک مشکل فکر نماید، لذا در اولین تحریک بدون تفکر عمل نمی نماید.

• شناسایی عوامل مشکلات:

در جریان گفتگو زنان در می یابند که مشکل آنها مشترک بوده و نیز اسباب آن را تشخیص میدهند.

• دریافت راه های حل: راه حل هایی که از طریق بحث گروپی بدست می اید اغلب نسبت به راه حل هایی که یک زن خودش فکر می نماید به آسانی مورد قبول واقع شده و عملی می باشد.

• ایجاد نیروی جمعی: زنانی که به شکل گروپ و متحد عمل می نمایند از زنانی که به تنهایی عمل می نمایند، نیرومند تر می باشند.

تمرینات جهت آموزش طرز کمک به دیگران:

اکثریت اعضای گروپ لازم است بدانند که مقصد ایجاد "گروپ حمایتی" یا اتحادیه چه می باشد و چه کارهایی مؤثربین آنرا بیشتر می سازد. تمرینات ذیل درین زمینه کمک کننده می باشند:

1 تبادله تجربه بین اعضای "گروپ حمایتی"

ریس گروپ جهت آموزش مفهوم حمایت از اعضای گروپ بخواهد تا هر کدام یک قضیه خصوصی را بیان کنند که به ارتباط آنها کمک شده باشند. بعده ریس سوالات ذیل را مطرح نماید. چه نوع کمک دریافت نمودید؟ چگونه مؤثر بود؟ کدام تفاوت ها و مشابهات های بین قصه ها وجود داشتند؟

این عمل در دانستن مفهوم حمایت از همیگر کمک می نماید. یا ریس گروپ میتواند قصه را مطرح نماید (مثلاً قصه خانمیکه شوهر او معتقد به الکول بوده و اورا لت و کوب می نماید خانم خود را خلاص کرده و طوری وانمود مینماید که چیزی واقع نشده، اما او گوشه گیر شده و در جامعه اشتراك نمی نماید. بعده اعضای گروپ در موارد ذیل بحث نمایند: چگونه ما بصفت یک گروپ به او کمک نموده میتوانیم؟

و خانم چگونه به خودش کمک نموده می تواند؟

2 تمرین شنیدن فعل: درین تمرین اعضای گروپ به جوره ها

تقسیم می گردد. یک نفر راجع به یک موضوع برای مدت 5 تا 10 دقیقه صحبت می نماید. نفر دیگر بدون مداخله و قطع گفتار به او گوش داده و اورا تشویق مینماید که هر چه بیشتر در آن مورد سخن بگوید. شنونده توسط حرکات بدنی و سلوك خود نشان بدهد که واقعاً سخنان طرف مقابل را می شنود. بعده نفر دیگر این کار را تکرار نماید.

بعداز ختم گفتار راجع به مؤثربین آن با هم گفتگو نموده و سوالات ذیل را از یکدیگر بپرسند: چگونه شنیدید؟ چه مشکلاتی داشتید؟ بعده ریس گروپ تأکید نماید که شنایی بعضی به مفهوم سخن گفتن می باشد (پرسش سوال، تبادله تجربیات، گفتن سخنی که طرف مقابل احساس نماید حرف هایش فهمیده شده است). بر علاوه به مفهوم آن است که شما تلاش برای فهمیدن یک موضوع نمودید اما هنوز آنرا درک ننموده نتوانید.

» این تمرینات اکثراً به شکل گروپ اجرا می گردند اما توسط دونفر نیز اجرا شده می تواند.

» بعضی زنان در موقع کار بادست (خیاطی و بافندگی) راحت تر می توانند بشنوند.

تمرینات برای شفایابی امراض روانی:

زمانیکه گروپ "حمایت" طرز کمک به یکدیگر را آموختند آماده احرای تمرین برای بھبود وضع روانی خویش می باشند. نکات ذیل در زمینه شروع شفایابی روانی کمک کننده می باشد:

1 تبادله تجارب و احساسات در بین اعضای "گروپ حمایتی":

مسابین امراض روانی احساس تنهایی می نمایند، صحبت نمودن در مورد یک مشکل میتواند کمک کننده باشد. بعد از آنکه یک عضو گروپ مشکل خویش را بیان نمود ریس از اعضای دیگر بخواهد که اگر تجربه مشابه آن را داشته باشد بیان نمایند.

بعدا نقاط مشترک هر قصه را دریافت نموده و نیز اسباب و راه های حل آنرا تشخیص بدھند. مثلا اگر شرایط ناگوار اجتماعی سبب آن مشکل باشد، اعضا گروپ جهت رفع آن چه اقداماتی انجام داده می توانند؟

2 آموزش روش های آرامش روحی: این روش ها مخصوصا برای کسانیکه مصاب فشار های روانی اند مؤثر می باشند. در یک اتاق خاموش که همه نشسته بتوانند ریس گروپ از دیگران بخواهد که هدایت ذیل را تعقیب نمایند:

- چشمان خویشرا بسته نموده و تصور نمایید که در یک محل مصوون و آرام قرار دارید (مانند بالای کوه، نزدیک جزیره، دریا و یا مزرعه)

- در حالیکه عمیقا از طریق بینی هوارا داخل شش ها مینماید و از طریق دهن خارج می سازید درباره آن محل فکر نمایید.

- راجع به یک مفکرۀ مثبت مانند "من درحال سلح میباشم" یا "من در محل مصوون قرار دارم" فکر نمایید.

- به تنفس خویش ادامه بدهید در عین زمان راجع به محل مصوون فکر نمایید. این تمرینات را برای 20 دقیقه انجام بدهید. (به اندازه مدت زمانیکه برنج پخته میتوانید).

یک خانم در برخود با مشکلاتی مانند بی خوابی یا عصبانیت میتواند این تمرین را احرا نماید، تنفس عمیق اعصاب را راحت می سازد.

۳ ایجاد یک قصه، نمایشنامه و یا نقاشی: اعضای گروپ میتوانند قصه مشابه به سرگذشت یک عضو گروپ را بسازند. ریس جلسه قصه را شروع می نماید و دیگر اعضا آنرا ادامه میدهند (اعضای گروپ میتوانند قصه را تمثیل نمایند و یا یک تصویر قصه را نقاشی نمایند).

اعضای گروپ نظریات مختلف ارایه شده را تحلیل و تجزیه نمایند.
نکات ذیل برای آغاز نمودن گفتگو مؤثر می باشند:

- درین قصه کدام احساسات یا تجربیات مهم اند؟
- چرا این احساسات واقع می گردند؟
- طرز برخورد یک شخص با این گونه احساسات چیست؟
- چه چیزی سبب ایجاد توازن در زندگی می گردد؟
- جامعه چگونه میتواند شخص را کمک نماید؟

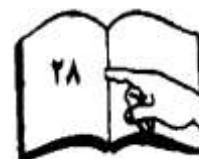
۴ ترسیم سیمای جامعه: این تمرین زمانی بیشتر مؤثر می باشد که اعضای گروپ از قبل راجع به موضوعاتی صحبت کرده باشند. ریس جلسه از عضو تقاضا نماید که تصویری از جامعه خویش را بیان کند. بعد دیگر اعضا بخش هایی را که در صحت روانی مضر و مفید اند نقاشی می نمایند.

بالاخره گروپ تصویر را همه جانبه مطالعه نموده و راجع به راه های حل مشکلات بحث می نمایند. ریس جلسه میتواند سوالات ذیل را مطرح نماید:

- چگونه آن بخش های اجتماع را که جهت صحت روانی مفید اند تقویه نموده می توانیم؟
- چه کار های تازه باید صورت بگیرند؟
- نقش اعضای گروپ در ایجاد تغییرات چیست؟

» اگر قصه یک مشکل را بیان می کنید. مهم است که بصورت گروپ راه حل مشکل را نیز بیان نمایید.

» اگر یک گروپ در زمان حوالثی زندگی نموده اند و از آنحوادث وقت زیادی گذشت است. آنها میتوانند بعوض ساختن یک قصه، تجارب خود را تحلیل نمایند.

تنظيم برای حل مشکلات
صحی جامعه

در السلوادور (El. Salvador) یک تعداد زنان یک گروپ حمایتی را تأسیس کردند. اکثریت آنها جنگ های میهنی را دیده بودند و حالا از طریق کلیسا به مصدومین جنگ کمک می نمودند. یکی از اعضای گروپ راجع به تأسیس گروپ و کمک هایی که به او شده این طور قصه می نماید:

"بکروز همه ما بدون آنکه بدانیم غمگین بودیم یکی از ما درک نمود که این روز، روز سالگرد جنگ بود که ما از آن جان به سلامت برده بودیم. آن وقت تصمیم گرفتیم که چنین گروپی را تأسیس نماییم. ما ضرورت داشتیم که احساسات زیکی نموده تا تجربه های سابق را بهتر درک کرده و با اندوه و احساسات ناشی از دست دادن پسران، دختران، شوهران و همسایگان خود مجادله نماییم.

در گروپ ما به تبادله تجاری پرداختیم که قبل از باکسی در آن موارد سخن نگفته بودیم به این وسیله احساس خاموشی و بیچاره گی را ترک نمودیم. ما دریافتیم که همه ماترس مشترک داریم: ترس از اینکه دیگران شاید درک نتوانند و یا قادر به دریافت جوابی نشویم و یا سخن گفتن درمورد خاطرا گذشته تأثیرات منفی آنها را بیشتر گرداندو بیشتر در دنک شود.

ما به صورت دستجمعی سخن گفتیم گریه نمودیم و خنده دیم، اعضای گروپ ما را حمایت کردند و در حل مشکلات مارا رهنمایی کردند. ما توانایی آنرا پیدا کرده بودیم که با نیرو و انرژی تازه کار نماییم.

حالا ما قربانیان جنگ را کمک می نماییم (نه تنها جهت اعاده صحت جسمی و آباد نمودن دوباره منازل شان، بلکه همچنان جهت غلبه بر ترس و ناامیدی). به این وسیله آنها قادر به ساختن یک آینده درخشان برای خود و اجتماع خویش خواهند بود.

با وجودیکه همه ما صدماء سنگین جنگ را چشیدیم (وصلح آنقدر بالای اوضاع تأثیر به جا نگذاشت).

ما احساس می کنیم چیز تازه را زنده ساخته ایم و مانند یک طفل تازه تولد، این گروپ روح تازه به ما داده و به مانیروی ادامه حیات بخشید.

تداوی عکس العمل های صدمات:

• برای کمک به اشخاصیکه از صدمات رنج میرند مهم است آنها بدانند که چطور دوباره بالای اشخاص اعتماد نمایند. آنها را بگذارید که کنترول نمایند چگونه به آسانی بین شما روابط خوب قایم شده می تواند. آنها ضرورت دارند بفهمند که آیا شما آماده شنیدن سخنان آنها می باشید. در ابتدا کافی می باشد که کار های روزمره را به صورت دستجمعی انجام بدهید.

• این حالت به خانم فرصت آنرا میدهد که راجع به زندگی قبل از صدمه و تجربیات خود گفتگو نماید. بر علاوه او درک می نماید که با وجود تغییر زندگی او همان شخص اولی می باشد. درصورتیکه خوب بنظر آید اورا تشویق نمایید که بعضی کارهای را که قبلا از آن لذت می برد و یا جز زندگی روزانه وی بوده دوباره انجام بدهد.

• صحبت کردن در مورد بعی خاطرات دردناک ممکن است بسیار مشکل باشد و یا ممکن است ناراحت کننده بوده و با خاطر سپرده نشود. تمریناتی مانند نقاشی و فعالیت های فزیکی مثل مساز میتواند به شخص کمک نمایند تا این خاطرات دردناک را اظهار نموده و یا از آن ها فارغ گردد.

• اگر خانم همیشه خاطرات صدمات دردناک سابقه را درخواب می بیند. میتواند چیزی را که زندگی تازه اورا به خاطرش بیاورد در کنار بسترش بگذارد. به این وسیله اوبعد از بیدار شدن در می یابد که فعلا کدام خطری متوجه او نبوده و مصوون می باشد.

• اگر یاد آورنده صدمات باعث میشود که یک زن بطور ترسناک عکس العمل نشان دهد. برایش کمک نمایید تا برای مواجهه شدن با یاد آورنده های غیر قابل اجتناب ، پلانی بسازد. (مثلا خانم برای خودش بگوید که چهره او مانند شخص متجاوز می باشد اما این شخص دیگری است و نمی خواهد بمن ضرری برساند).

• اگر زنی مورد تجاوز جنسی یا شکنجه قرار گرفته باشد، به او خاطر نشان نمایید که مسوولیت آن بدش او نمی باشد. تمام مسوولیت به دوش متجاوزین می باشد. به خانم بفهمانید که یکی از اهداف متجاوز اینست که خانم دوباره قادر به احساس سلامتی و بهبودی نباشد. اما این یک مفکرۀ غلط می باشد.

» زمانیکه یک خانم در مورد عکس العمل های خود معلومات داشته باشد، اکثرا احساسات او را کمتر تحتر کنترول فرار میدهد.

» مساز میتواند برای آرامش احساسات دردناک کمک نماید.

کمک به شخص که میخواهد خود کشی نماید

اگر زنی قصد خود کشی را داشته باشد، فوراً به همکار ضرورت دارد.

هر شخصی که مصاب افسرده گی شدید باشد، در معرض خطر خود کشی قرار دارد. شاید خانم راجع به خودکشی صحبت نماید، اما اگر از او پرسیده شود او اعتراف می کند که افکار خودکشی را داشته است. اگر او قصد خودکشی را داشته باشد در باید که:

- آیا پلانی راجع به طرز کشتن خود دارد؟
- آیا وسیله تطبیق نمودن پلان خود کشی را دارد؟
- آیا میخواهد دیگران را نیز بکشد؟ (مثلًا اطفال خودرا)
- آیا قبل ازین گاهی قصد خودکشی را نموده است؟
- آیا قضاوت تحت تأثیر الكول یا مواد مخدر قرار گرفته است؟
- آیا او از فامیل و دوستان جدا شده است؟
- آیا مشکل جدی صحی دارد؟
- آیا او جوان است و به یک مشکل جدی زندگی مواجه شده است؟

اگر پاسخی یکی ازین سوالات مثبت باشد او درمعرض خطر زیاد برای خود کشی قرار دارد.

ابتدا با اوی صحبت نمایید، بعضی اشخاص بعد از بیان مشکلات احساس بهبودی می نمایند. درین صورت به خانم بگویید که بدون مشوره با شما کاری را انجام ندهد. اگر صحبت در مورد مشکلات مؤثر نباشد یا او وعده مشوره با شمارا داده نمی تواند، آنگاه مراقب اعمال او باشید. به او همیشه بگویید که جهت محافظت او بادیگران صحبت خواهد کرد.

با دوستان و فامیل او صحبت نمایید و بگویید که یک شخص باید همیشه همراه او باشد. از فامیل بخواهید تا اشیای خطرناک را از اطراف وی دور نمایند.

اگر مر کز تداوی روانی در آن ناحیه موجود باشد، شخصی را در باید که با او منظماً صحبت نماید. شاید ادویه ضد افسردگی موثر باشد.

شخصی که علایم ذیل را داشته باشد، شاید مصاب مرض روانی باشد:

- دیدن اشیا و یا شنیدن آواز هاییکه دیگران نمی بینند و نمی شنوند (Hallucination)
- داشتن عقاید عجیب و غریب در زندگی روزمره (هذیان) مثلاً او فکر مینماید کسی که اورا دوست دارد تلاشدارد تا اورا بذدد.
- از خود مراقبت نمی نماید (لباس نمی پوشد، حمام نمی کند یا غذا نمی خورد)؟
- داشتن سلوک عجیب و غریب مثلاً گفتن سخنان بی مفهوم
- شاید بعضی اوقات اشخاص نارمل نیز به اینترتب عمل نمایند.

(خاصتاً زمانیکه این اعمال جزو عقاید و فرهنگ آنها باشد). مثلاً اگر خانمی بگوید که درخواب برایش هدایت رسیده یا الهام شده است، ممکن او تصویری از منابع دانش و رهنمایی عنعنی و عقیدتی را بیان مینماید و از یک مشکل روانی رنج نمی برد. اگر این علایم بسیار تکرار شده و یا شدید بوده و مانع اجرای کار های روزانه شود بسیار امکان دارد که علایم یک مرض روانی باشند.

میریضی روانی (Psychosis)

» علایم مشابه میتواند از سبب امراض، تسممات، دواهای، مخدرات و یا تخریبات دماغی بوجود آید.

» بدون در نظر داشت اینکه چه تداوی هایی را گرفته باشد، یا یک فرد مصاب میریضی روانی باید با مهربانی، احترام و با وقار برخورد شود.

مراقبت مریضان روانی

با وجودیکه در اکثر مناطق اعضای خانواده از مریضان روانی مراقبت و پرستاری می نمایند ، اما بهتر است جهت تداوی به یک داکتر روانی مراجعه گردد. در بعضی حالات استفاده از دواهای ضروری است ، اما هیچگاه دواهانیاید یگانه تداوی باشند. طبیبان محلی نیز ممکن است در تداوی مریضی روانی نقش مهمی داشته باشند. اگر آنها در جامعه زندگی مینمایند که مریض در آنجا زندگی می کند ، ممکن بتوانند مریض را بهتر درک نمایند.

بعضی طبیبان محلی تداوی های یا عملکرد مذهبی را به مریضان میاموزند که به کمک آنها مریض میتواند بر مشکل خود فایق شود.

قبل از شروع تداوی سوالات ذیل را مطرح نمایید:

- دلیل هر قدم تداوی چیست؟
- انتظار وقوع چه چیزی را میتوانید داشته باشیم؟
- اگر برای خود و دیگران خطرناک نباشد، آیا میتواند که با زندگی در خانه یا زندگی در اجتماع تداوی گردد؟
- آیا فامیل نقشی در تداوی او خواه داشت؟
- آیا شخص تداوی کننده در اجتماع مورد احترام می باشد؟
- آیا تداوی نقصان بدنی به او وارد کرده و یا اورا خجل می سازد؟

اگر شخصی باید در شفاخانه تداوی گردد قبل از انتقال مریض به آنجا خود را مطمئن سازید که شفاخانه پاک بوده و برای مریض مصون می باشد. منظماً از مریضان باز دید شده و دارای دوکتوران صحت روانی مجبوب برای تداوی منظم می باشد. همچنان مریضان باید آزاد باشد تا حرکت نمایند بدون آنکه به خود یا دیگران صدمه برسانند. همچنان خود را مطمئن سازید که چه کار هایی را باید برای خارج ساختن مریض از شفاخانه انجام دهید.

راه های بهبود صحت روانی در اجتماع

اشخاصی را که در معرض خطر بیشتر مصاب شدن به امراض روانی قرار دارند تشخیص نمایید. زنانی که علایم ذیل را دارند در معرض خطر قرار دارند:

- داشتن سابقه مرض روانی

- اعضای فامیل را از دست داده اند یا از فامیل جداسده اند.

- زنانی که مورد تجاوز قرار گرفته اند و یا شاهد صحنه های تجاوز بوده اند.

- حمایت اجتماعی ضعیف داشته اند.

سلوک دیگر نشاندهنده امراض روانی راجستجو نمایید: اگر مشکوک میباشد که یک فرد ممکن مشکلات روانی داشته باشد، در مورد وی بیشتر معلومات بدست آورید. بشنوید که مردم راجع به تغییرات تازه در رفتار وکردار مريض چه ميگويند. از آنجاييکه ريشه های مشکلات روانی اكثرا در خانواده و اجتماع نهفته است فکر نمایيد که چگونه اينها ممکن است در ايجاد مشکل اشتراك داشته باشند.

قوت های يك زن را انکشاف دهيد: هر زن برای مجادله با مشکلات روزانه يك طریقه را بوجود میاورد. به مريض کمک نمایيد تا طریقه های خوب بر خورد با مشکلات را که در سابق از آن استفاده نموده شناسایی نمایيد و بیاموزد که چطور میتواند ازین قوت های خود برای مقابله با مشکل موجود استفاده نماید.

با در نظرداشت کلتور و عنعنات مريض اورا تداوى نمایيد:

هر جامعه شیوه خاص مقابله با مشکلات را دارد ، مثلاً توصل به عبادات و احرای شعائر مذهبی ، شاید همیشه این اعمال مؤثر نباشند اما تاحد امکان آنرا تمرین نمایيد. کوشش نمایيد تا حد امکان رسم و رواج های مريض بشناسيد و در يابيد که چگونه آنها نيزرو و اعتماد به نفس را در مريض به وجود آورده می توانند. هر عملی که مريض به واسطه آن ارزش خويش را درک نموده بتواند در تداوى مرض روانی او مؤثر خواهد بود.

بخاطر داشته باشيد که راه حل کوتاه مدت پرای يك مشکل روانی وجود ندارد. از هر كسيکه اين وعده را برای شما ميدهد اجتناب نمایيد.

در صورت تقاضاي کمک بنمایید: اگر در زمينه تداوى امراض روانی تجربه نداريد ، بایک شخص با تجربه مشوره نمایید. شنیدن مشکلات روانی دیگران فشار روانی را بالای خود شما وارد میکند بخصوص اگر مشکلات افراد زيادي می شنويد. خود را زير نظر بگيريد تابيبيند که آيا احساس مينمايد زير فشار قرار داريد، آيا علاقمندي برای کمک به دیگران را ازدست داده ايد و یا آيا به آسانی ناراحت و عصباني می شويد. اينها علایمی اندکه شما مشکل دیگران را بخود گرفته ايد. کمک گرفته و کوشش نمایيد بيشتر استراحت و آرام بگيريد تا مؤثر تر بتوانيد کارکنيد.

» مهمترین قسمت يك تداوي آنست که خانم احساس نماید دیگران اورا تقویت نموده واز او مواظبت مینمایند. کوشش نماید خانواده یا دوستان وی را در تداوی سهیم بسازید.